

**TE KOOP / FOR SALE / ZU VERKAUFEN**

# **OBERLINGER – ORGEL**



**Oberlinger-orgel, Oosterkerk Hoogeveen (NL)**

De in Amsterdam gevestigde orgelbouwer G.A.C. de Graaf ontving de opdracht voor de bouw van dit orgel in de nieuwe Gereformeerde kerk te Hoogeveen. De kerkelijke gemeente had tot volle tevredenheid al eerder met deze orgelbouwer samengewerkt bij de restauratie van een orgel in een ander kerkgebouw in Hoogeveen. De Graaf werkte de ontwerptekeningen uit en begon met diverse werkzaamheden. Onverwachts verhuisde De Graaf echter naar Zaragoza in Spanje, het werk stagneerde en uiteindelijk besloot de kerk om een andere orgelbouwer te contracteren. Het bekende Duitse orgelbouwbedrijf Oberlinger GmbH uit Windesheim werd bereid gevonden de werkzaamheden volgens het ontwerp van orgelbouwer De Graaf te continueren. Oberlinger vervaardigde de orgelkasten, de windladen en de speel- en registertractuur alsmede de windvoorziening volgens de aan hem verstrekte tekeningen. Tevens vervaardigde Oberlinger de complete speeltafelklaviatuur met koppelmechanisme en verdere tractuur alsmede diverse registers labiaal- en tongwerk pijpwerk. Het orgel, met 20 registers verdeeld over Hoofdwerk, Borstwerk en Pedaal, werd in 1973 in feestelijk gebruik genomen.



The Amsterdam-based Dutch organ builder G.A.C. de Graaf received the contract to build this organ for the new Reformed church in Hoogeveen (NL). The church community had previously worked with this organ builder to full satisfaction on the restoration project of another church organ. De Graaf worked out the design drawings and started various activities. However, De Graaf unexpectedly moved to Zaragoza, Spain and the work stagnated. Due to this the church decided to contract another organ builder. The well known German organ building company Oberlinger GmbH from Windesheim was willing to continue the work according to the designs of organ builder De Graaf. Oberlinger constructed the different organ cases, the wind chests, the key- and stop action as well as the wind supply according to the drawings provided to him. They also manufactured the complete console with keyboards and coupling mechanism as well as related action. They delivered also several flue- and reed stops. The organ, with 20 stops divided over Hoofdwerk, Borstwerk and Pedal was inaugurated in 1973.

Der Amsterdamer Orgelbauer G.A.C. de Graaf wurde beauftragt für den Bau dieser Orgel in der damals neuen reformierten Kirche in Hoogeveen (NL). Die Kirchengemeinde hatte zuvor mit diesem Orgelbauer zu ihrer vollsten Zufriedenheit bei der Restaurierung einer Orgel in einem anderen Kirchengebäude in Hoogeveen zusammengearbeitet. De Graaf fertigte die Zeichnungen aus und begann mit verschiedenen Bauaktivitäten. Als De Graaf jedoch unerwartet nach Zaragossa in Spanien zog, stagnierten die Bauarbeiten und die Kirche beschloss schließlich, einen anderen Orgelbauer zu beauftragen. Das bekannte deutsche Orgelbauunternehmen Oberlinger GmbH aus Windesheim war bereit, die Arbeiten nach dem Entwurf des Orgelbauers De Graaf fortzuführen. Oberlinger fertigte die Orgelgehäuse, die Windladen und die Spiel- und Registertractur sowie die Windversorgung nach den ihm zur Verfügung gestellten Zeichnungen an. Außerdem fertigte Oberlinger die komplette Spieltischklaviatur mit Koppelmechanik usw. an und auch mehrere Register Labial- und Zungenpfeifen. Die Orgel, mit 20 Registern aufgeteilt auf Hoofdwerk, Borstwerk und Pedal, wurde 1973 feierlich eingeweiht.



Dispositie/Specification/Disposition

**Hoofdwerk (C-g<sup>'''</sup>):**

Prestant 8'  
Roerfluit 8'  
Octaaf 4'  
Quintadeen 4'  
Gemshoorn 2'  
Mixtuur IV sterk (1 1/3')  
Trompet 8'

**Borstwerk (C-g<sup>'''</sup>):**

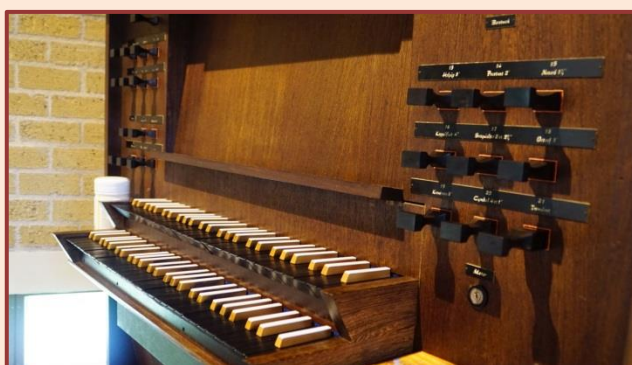
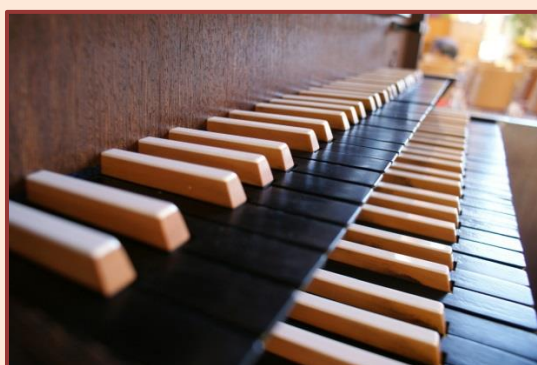
Holpijp 8'  
Koppelfluit 4'  
Prestant 2'  
Nasard 1 1/3'  
Octaaf 1'  
Cymbel IV sterk (1')  
Sesquialter II sterk (2 2/3')  
Kromhoorn 8'  
Tremulant

**Pedaal (C-f<sup>'''</sup>):**

Subbas 16'  
Nachthoorn 8'  
Octaaf 4'  
Ruispijp II sterk (2 2/3')  
Bazuin 16'

**Koppelingen/Couplers/  
Koppeln:**

Hoofdwerk – Borstwerk  
Pedaal – Hoofdwerk  
Pedaal – Borstwerk

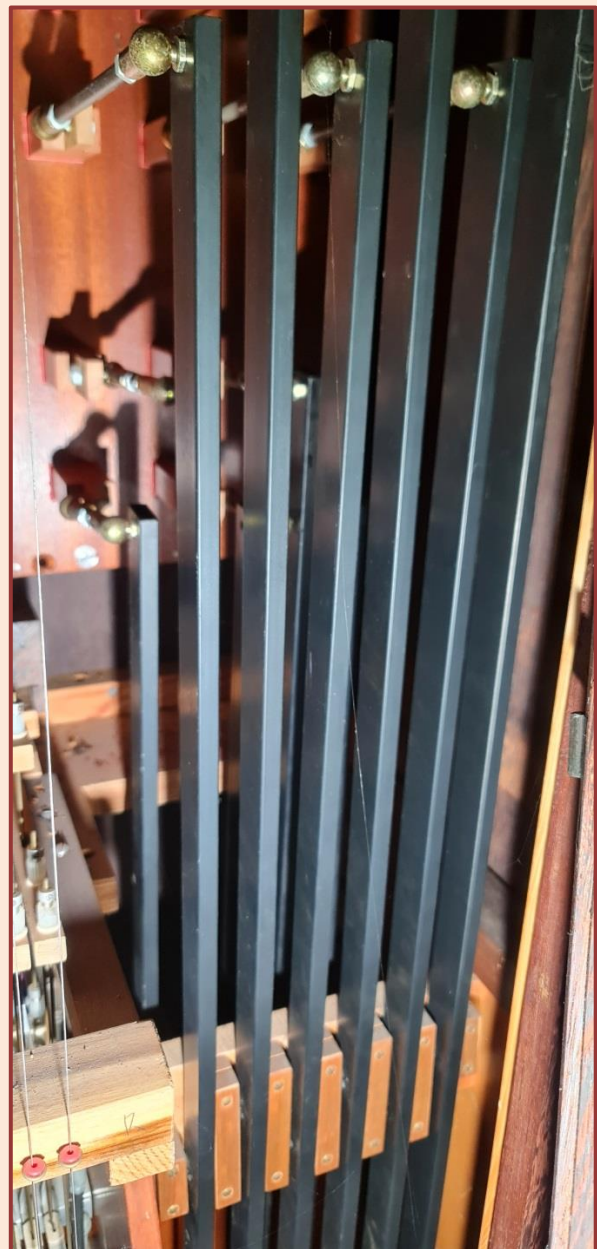


De speeltafelkas is evenals het verdere kastwerk gemaakt van het duurzame en kostbare wengé hout. Het beleg van de ondertoetsen is van zwart ebbenhout, de boventoetsen zijn van beukenhout met ivoora opleg.

The casework is made of the durable and precious wenge wood. The key coverings of the flats are made of black ebony, the sharps are made of beech wood with ivory overlays.

Das Spieltischgehäuse sind aus edlem Wengé-Holz gefertigt. Die Ganztonbeläge sind aus Ebenholz, die Halbtöne aus Buchsbaum und Ivora.





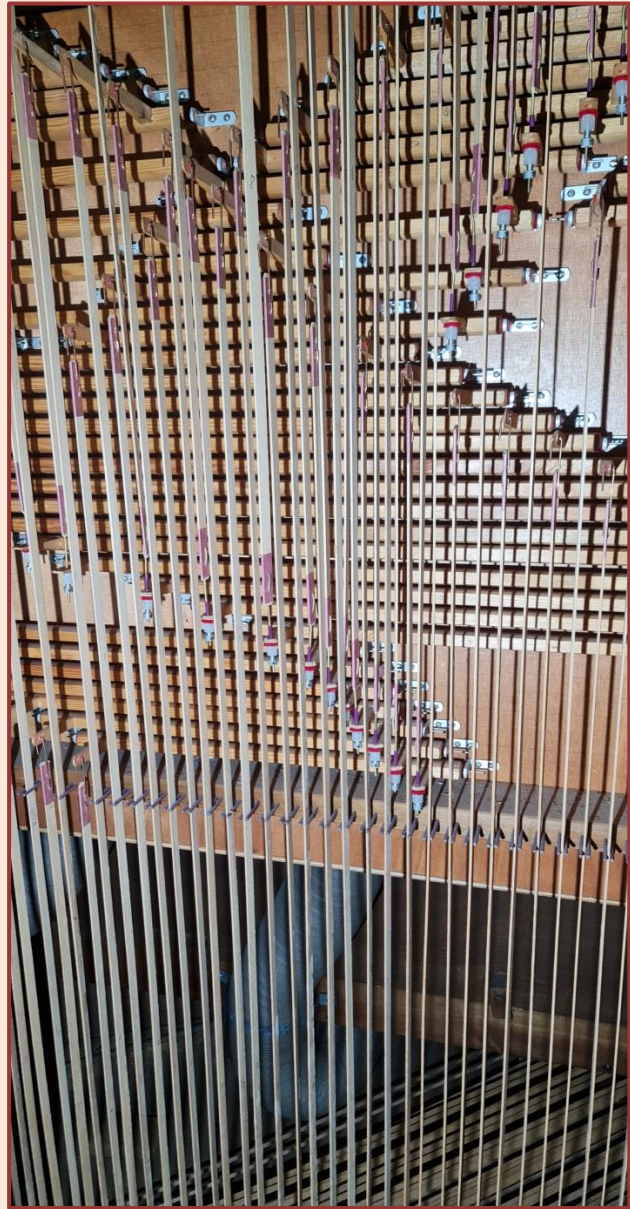
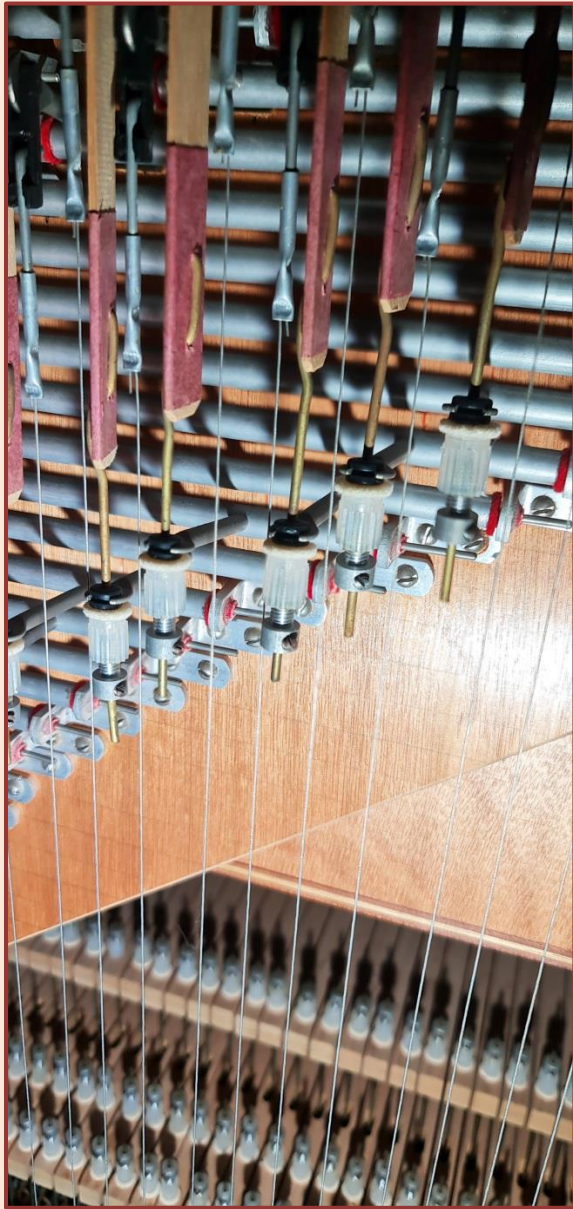
De speeltafelmechanieken en balansen van de koppelingen bestaan uit aluminium met draadwerk en stelmoeren in de huisstijl van de firma Oberlinger. Alles werkt na 50 jaar nog naar behoren. De registermechaniek in de speeltafel is gemaakt met metalen zwaarden en kogelgewrichten.

The console mechanism and balancers of the coupling system consist of aluminium balancers with wire work and adjusting nuts in the house style of the Oberlinger company. Everything still works properly after 50 years. The stop action in the console is made with so called metal swords and ball joints.

Die Mechaniken in der Spieltisch, und Waagen der Kupplungen, bestehen aus Aluminium mit Draht und Stellmuttern im Hausstill der Firma Oberlinger. Auch nach 50 Jahren funktioniert alles einwandfrei. Die Registertraktur im Spieltisch besteht aus Metallschwertern mit Kugelgelenke.

De verdere speeltractuur in het orgel werd op traditionele wijze vervaardigd met over het algemeen houten walsen en draadwerk. Daar waar er in verband met de beschikbare ruimte onvoldoende plaats beschikbaar was heeft Oberlinger metalen walsen gebruikt. De metalen draden werden voorzien van stelmoeren zodat alles éénvoudig is na te regelen. De draaipunten werden ingevoerd met kernlaken of voorzien van kunststof lagers. De abstracten werden gemaakt van rechtdradig Fichtehout, de uiteinden werden met speciaal linnen afgeplakt zodat scheurvorming werd voorkomen. De geleiding van de houten abstracten bestaat uit metalen stiften die voorzien zijn van een beschermingsmantel.





The tracker action in all organ cases were made in traditional style with mainly wooden rollers and wire work. At some places however was insufficient room, so Oberlinger used at those places metal rollers. The metal wires were fitted with adjusting nuts to adjust the action. The pivot points were fitted with scarlet close or fitted with plastic bearings. The trackers are made of straight-grained wood, the ends were covered with (red) linen to prevent cracking. The guidance of the wooden trackers consist of metal pins that are provided with a protective sheath.

Die Spieltraktur im Orgelgehäuse wurde auf traditionelle Weise mit Holzwellen und Drahtarbeiten hergestellt. Wo aufgrund der Platz kein ausreichender Platz vorhanden war, setzte Oberlinger Alu-Metallrollen ein. Die Drähte wurden mit Stellmuttern versehen damit sich alles einfach verstellen lässt. Die Drehpunkte wurden mit Kerntuch oder mit Kunststofflagern versehen. Die Abstakten sind aus Fichtenholz, die Enden sind mit Leinen überzogen um Rissbildung zu vermeiden. Die Führung der Holzabstakten besteht aus Stiften die mit einer Schutzhülle versehen sind.











De cancellenramen van de mechanische sleepwindladen werden uit eikenhout samengesteld. Het cancellenraamwerk werd aan twee kanten voorzien van een dekplaat. De speelventielen in de kleppenkast werden voorzien van vilt en leer. Leren schalmen zorgen voor een soepele verbinding met de pulpetendraad. De pulpeten zijn van geitenleer. De pijproosters, stempels en stokken zijn overwegend van rood (gestoomd) beukenhout.



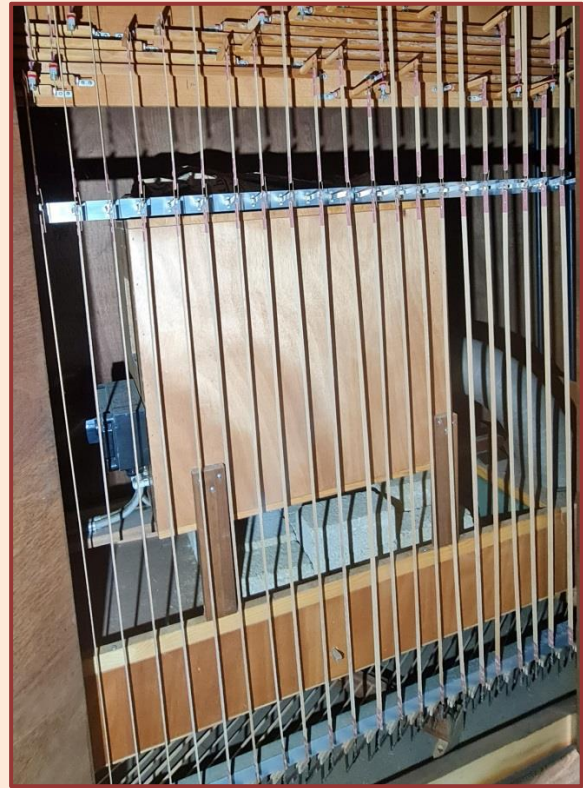
The mechanical slider wind chests are mainly constructed from oak and red beech wood. The frame of the wind chest grid was covered at both sides with a cover plate. The pallets are felted and leathered. The pull down wires are fixed in leather junction points which functions to avoid possible twisting. The pulpets are made of goatskin and are in good condition. The toe-boards for supporting the pipes, as well as the pipe rack boards are made from red beech.

Die mechanische Schleifenladen sind mit Eichenholz gefertigt. Die Fundamentplatten wurden beidseitig auf das Kanzellenbrett verklebt. Die Pulpeten sind aus Leder, eine Verbindung aus Leder mit Draht, bildet den Anschluss an die Ventile. Durch diese Verbindungsglied entsteht beim Öffnen der Ventile keine Reibung wodurch der Anschlag der Tasten angenehmer ist. Die Pfeifenstöcke und Bretter worin die Pfeifen stehen sind aus gedämpftes Rotbuchenholz.





De windvoorziening bestaat uit een ventilator van het fabrikaat Laukhuff ( 3 fasen, 380VAC, 3300 omwentelingen p.m.) die in een geïsoleerde kist met aanzuigklep staat, en meerdere z.g. zakbalgen. Tevens werden er schokbrekerbalgen onder de windladen (in de windladenbodem) aangebracht. Oberlinger gebruikte gelagerd rubberdoek bij deze balgen. Na 50 jaar is dit materiaal voor zover als zichtbaar, nog in goede staat. De winddruk werd gerealiseerd met gewichten en drukveren. De windkanalen zijn van hout en Westaflex P.A.P.



The wind supply consists of a Laukhuff blower (3 phases, 380VAC, 3300 rev. per minute) that is built in an insulated sound box. There are also several so called schwimmer bellows and concussion bellows built-in underneath the soundboard. Oberlinger used high quality rubber cloth for these bellows, and after 50 years the material seems still in very good condition. The wind pressure was achieved with weights and springs. Wind trunks were made of wood and Westaflex P.A.P.

Die Windversorgung besteht aus einem Ventilator der Marke Laukhuff (drei Phasen, 380VAC, 3.300 Umdrehungen) der in einer isolierten Box untergebracht ist. Da wurden auch mehrere Ladenbälge und Schwimmerbälge eingebaut. Für diese Bälge verwendete Oberlinger Gummigewebe, und dieses Material ist, soweit erkennbar, noch in einem guten Zustand. Der Winddruck wurde mit Gewichten und Drückfedern erreicht. Die Windkanäle bestehen aus Holz und Westaflex P.A.P.





Het pijpwerk bestaat uit een legering van orgelmetaal (tin/lood), rood koper en hout (mahonie en eiken). Over het algemeen genomen is het pijpwerk in goede staat, wel moeten een aantal voeten en corpussen van met name dun gemensureerde pijpen gericht/hersteld worden. Op zich zijn deze werkzaamheden voor een orgelbouwer of pijpenmaker niet zeer arbeidsintensief. Tevens moet het orgel worden schoongemaakt: de kerk wordt al geruime tijd niet meer verwarmd waardoor er aanslag op het metaal en hout is gekomen. Maar ook dit is gemakkelijk te verhelpen omdat het orgel toch gedemonteerd moet worden en dan alles toch goed bereikbaar is.

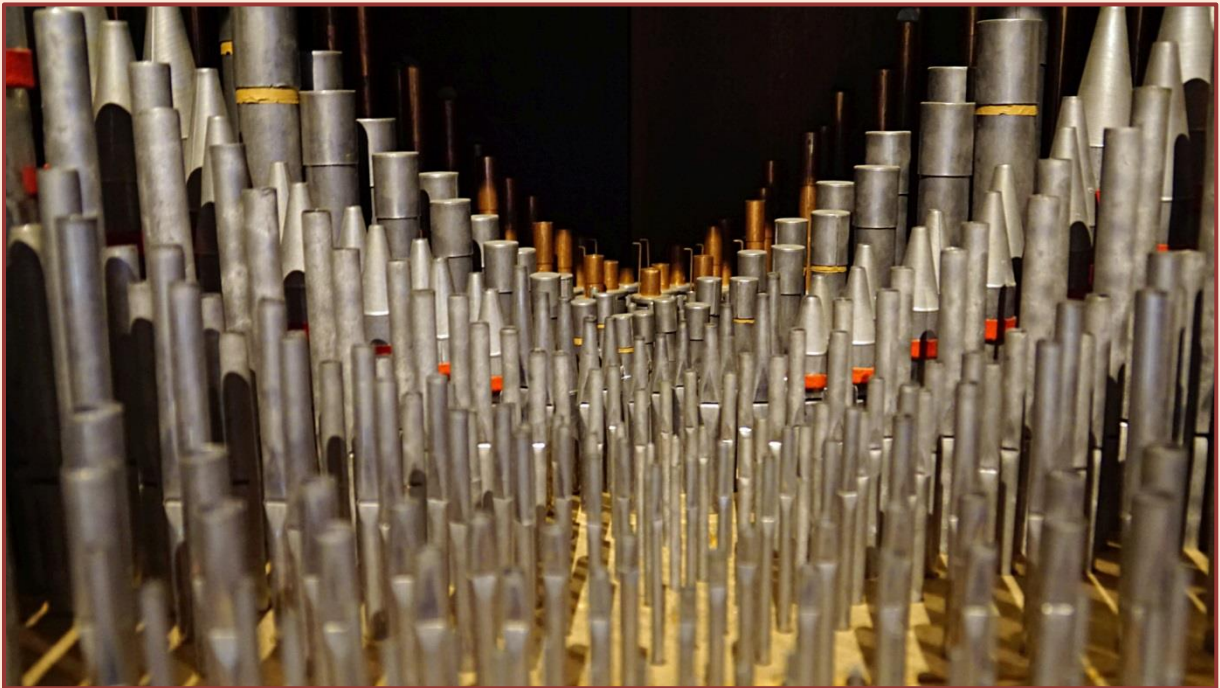
The pipe work consist of an alloy of organ metal (tin/lead), red copper and wood (mahogany and oak). In general the pipe work is in good condition, but a number of pipe feet and bodies, especially thinly measured, need to be straightened or repaired. In itself, these activities are however not very labor intensive for a pipe organ builder. The organ also need to be cleaned, but this is usual and easy to do as the instrument will be dismantled.



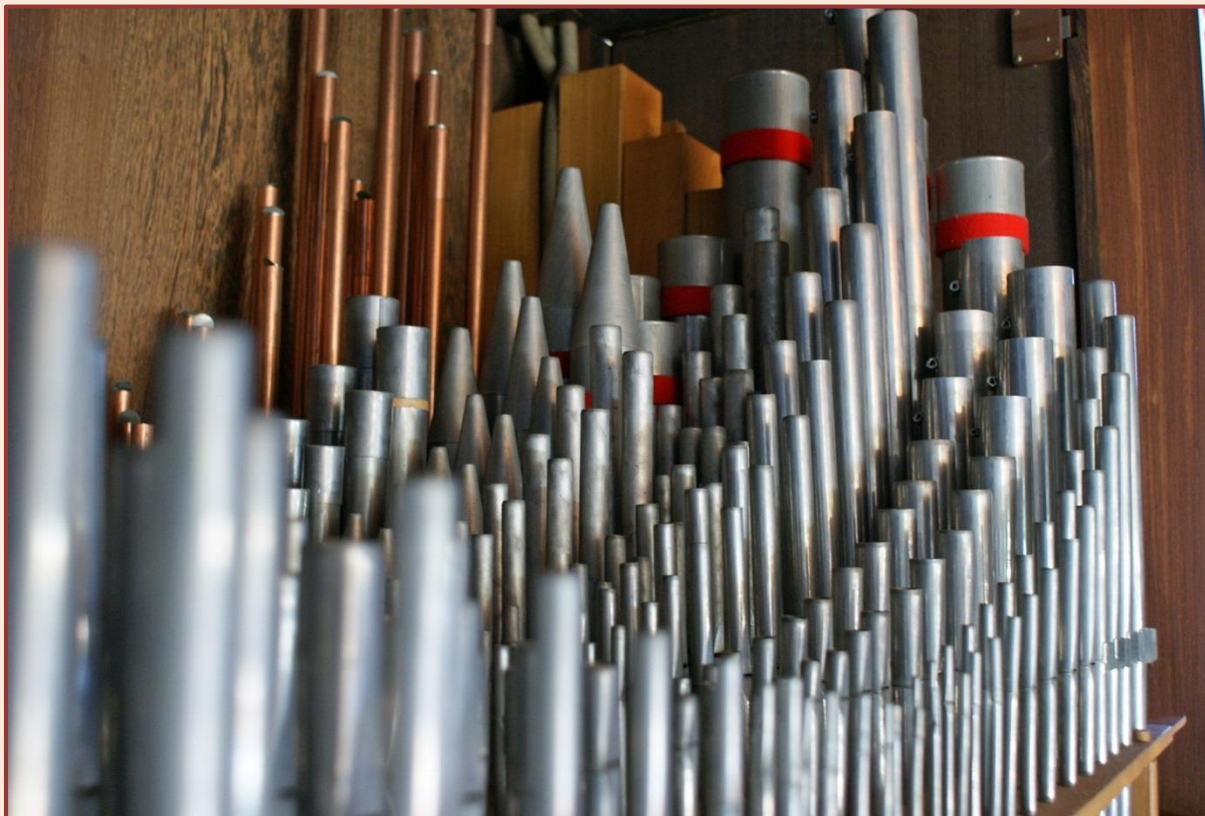
Das Pfeifenwerk besteht aus einer Legierung Orgelmetall (Zinn / Blei), rotem Kupfer und Holz (Mahagoni und Eichen). Im allgemeinen sind die Pfeifen in gutem Zustand, aber einige Füße und Körper müssen begradigt / repariert werden. An sich sind diese Tätigkeiten für einen Orgelbauer nicht sehr arbeitsintensiv. Die Orgelteile müssen gereinigt werden, insbesondere weil die Kirche schon lange nicht mehr beheizt wurde, kommt es zu Verschmutzungen auf Holz und Metall. Das lässt sich aber auch leicht reinigen da die Orgel abgebaut werden muss und dann Teile gut zugänglich sind.



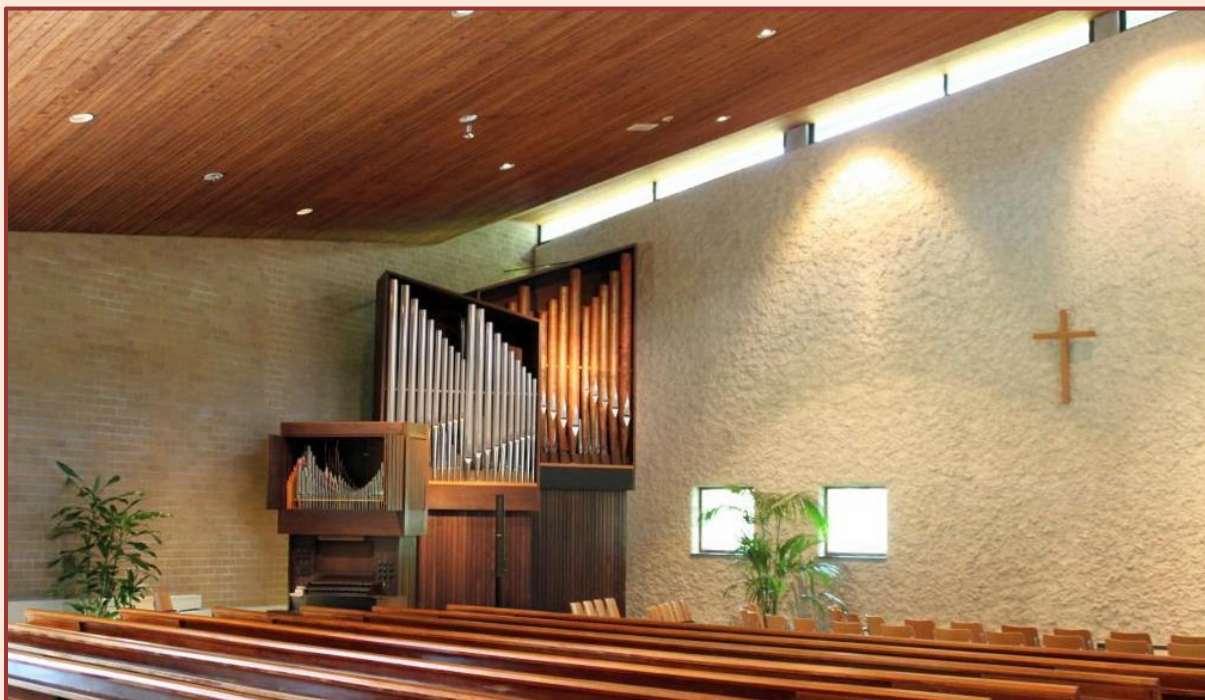




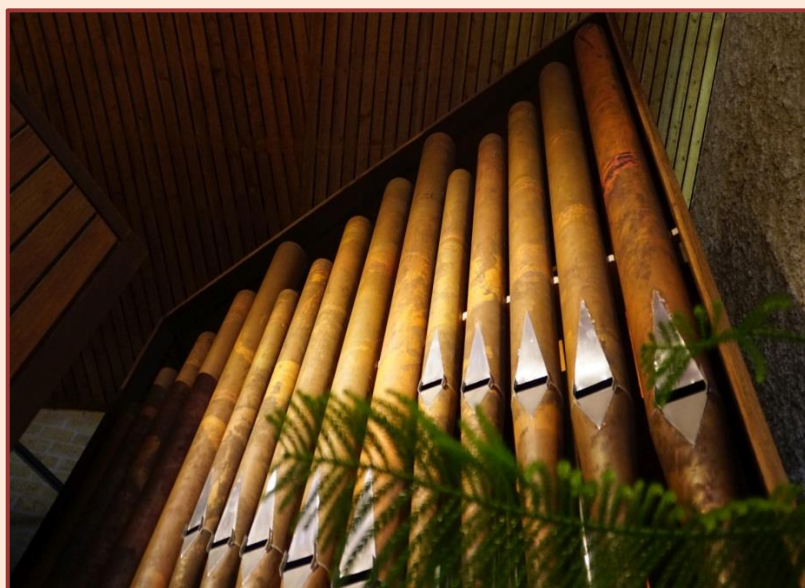








De drie orgelkassen werden gemaakt van het uiterst kostbare wengé hout. In de vooraan geplaatste orgelkas bevinden zich de speeltafel met daarboven het "Borstwerk". Dit Borstwerk is indien gewenst af te sluiten met de aanwezige deurtjes. De grootste pijpen van de Holpijp zijn van hout en staan tegen de zijwanden geplaatst. Achter de "Borstwerk" bevindt zich de separate kas met het "Hoofdwerk": de Prestant 8' pijpen zijn gemaakt van een hoog tin gehalte staan glimmend in het front. Helemaal achteraan staat de derde orgelkas met het "Pedaal": de frontpijpen van dit werk zijn gemaakt van karakteristiek rood "gevlamd" koper.

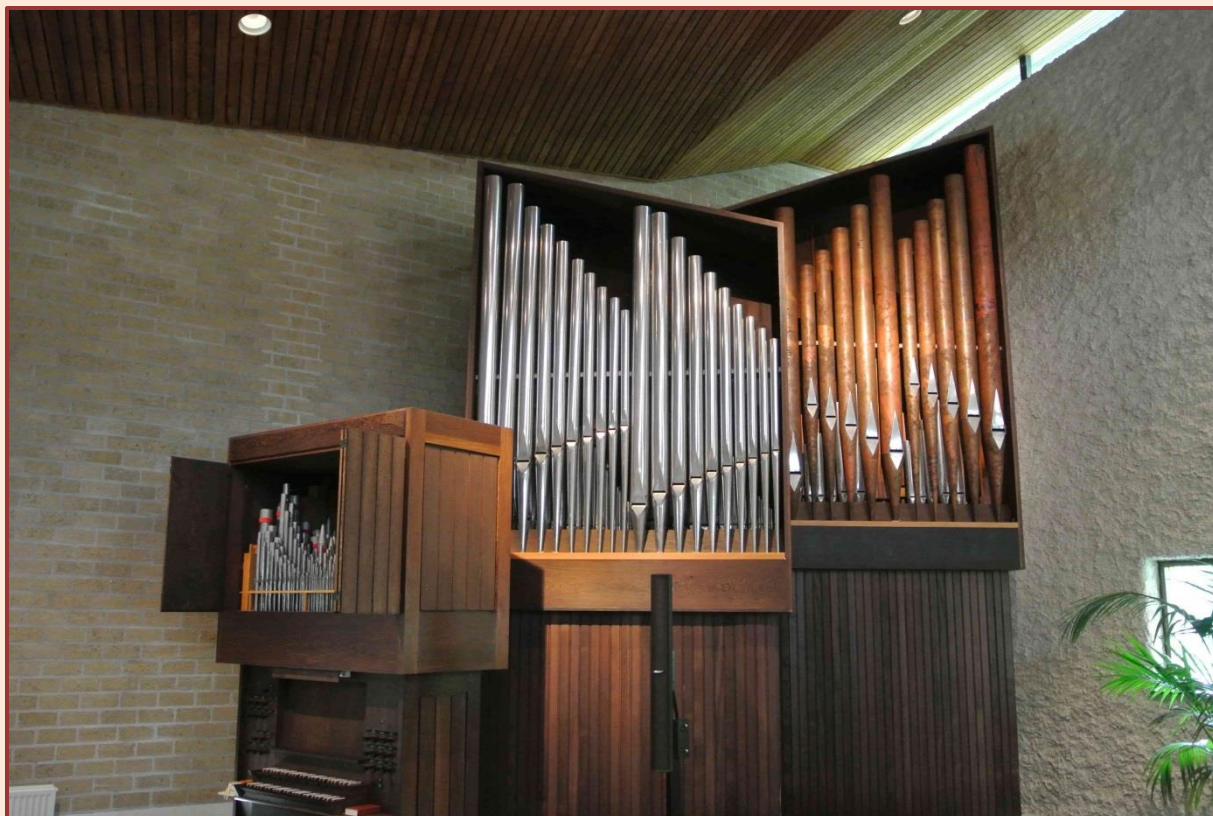


The three organ cases were made of expensive Wengé wood. The case located at the front houses the console and "Borstwerk" above it. The pipes of this division can be closed with the existing doors. The largest pipes of the Holpijp 8' are made of wood and are situated at both side walls. Behind this independent case you will find the second one with the "Hoofdwerk" (Great) division. The high tin content Principal 8' shine in the façade. Behind, at the back, is the third organ case located with the Pedal division. The display pipes of this division are made of characteristic red "flamed" copper.

Die drei verschiedene Orgelgehäuse wurden aus äußerst wertvollem Wenige-Holz gefertigt. Vorne befindet sich den Spielschrank mit dem darüber liegenden „Borstwerk“, auf Wunsch könnte man dieses Werk mit den vorhandenen Türen schließen. Hinter diesem Gehäuse befindet sich das Hauptwerkgehäuse; die Principal 8' Prospekt Pfeifen bestehen aus einem hohen Zinnanteil. Ganz hinten befindet sich das dritte Gehäuse mit dem Pedalwerk: die Prospekt Pfeifen dieses Werk sind aus charakteristischem rotem geflammtem Kupfer.



## Afmetingen/Dimensions/Maße



### **Hoogte in centimeters / Height in centimeters / Höhe in Zentimetern:**

Borstwerk 290

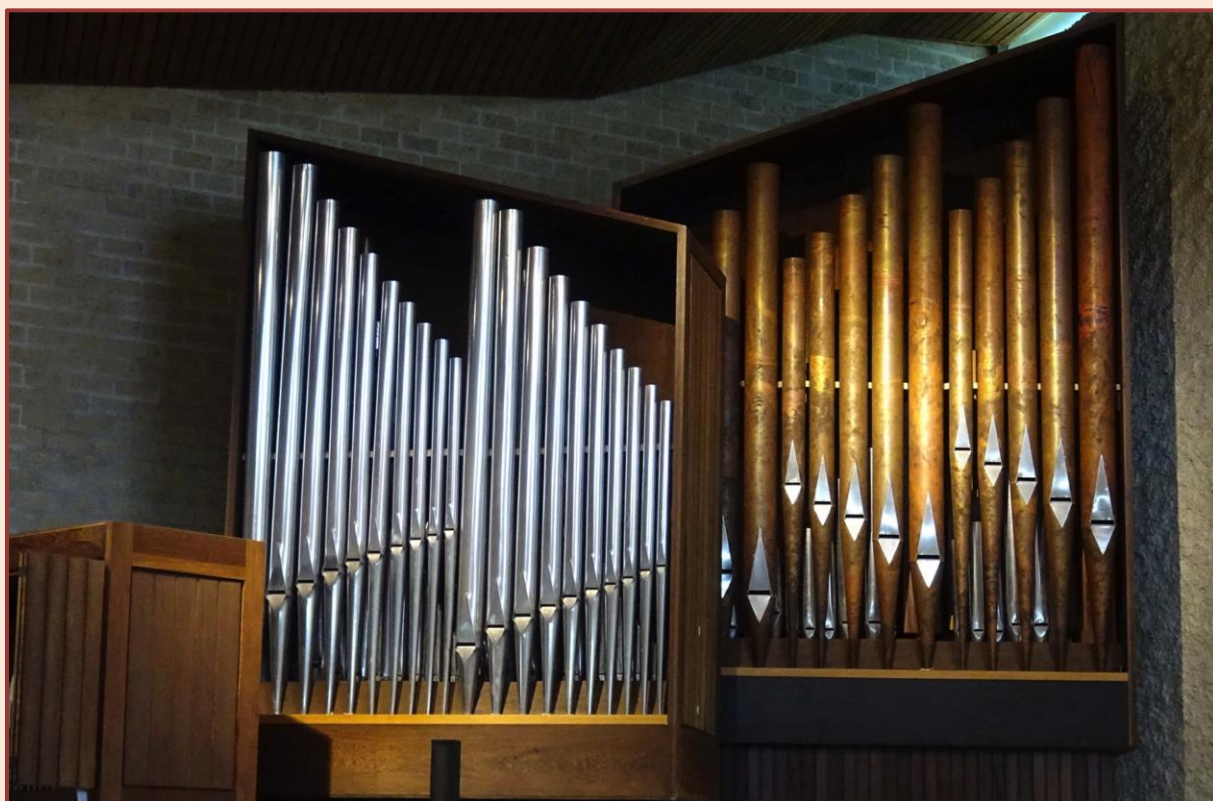
Hoofdwerk 490

Pedaalwerk 590

Totale lengte /total length/Gesamtlänge 630

Breedte (speeltafel/Borstwerk)/Width console/Borstwerk/ Breite (Spielschrank/ Borstwerk 280

Breedte achter pedaalcast/width back wall Pedal/Breite der Pedalwand 220







### **Verkoop**

In 2022 werd de Oosterkerk tijdelijk gesloten voor een grondige verbouwing van het kerkgebouw. Het kerkorgel werd om deze reden ingepakt. Door omstandigheden moesten de plannen in 2023 gewijzigd worden en werd door de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente Hogeveen (PGH) de Oosterkerk niet meer te gaan gebruiken en het gehele gebouwencomplex te verkopen. Inmiddels is er recentelijk een serieus en redelijk bod uitgebracht op het kerkgebouw en heeft men besloten om nu ook het kerkorgel te verkopen. De huidige nieuwbouwkosten van een kerkorgel van deze omvang bedragen momenteel meer dan 500.000 euro. De vraagprijs die het de Protestantse Gemeente van Hogeveen in gedachten heeft is slechts Euro 39.500, en deze prijs zal zeker interessant zijn voor een gemotiveerde koper die een bijzonder orgel zoekt. Voor de Protestantse Gemeente te Hogeveen is het echter heel belangrijk dat dit karakteristieke kerkorgel een goede herbestemming zal krijgen, bij voorkeur in een kerkgebouw en een kerkelijke gemeente die het orgel veelvuldig zal gaan gebruiken tijdens de samenkomsten. *Een serieus bod voor het orgel wordt dan ook zeker serieus overwogen!*



Het is bekend dat Van den Heuvel-Orgelbouw bv uit Dordrecht veel ervaring heeft om een nieuwe locatie te vinden voor gebruikte kerkorgels, vandaar dat deze bouwer de exclusieve opdracht heeft gekregen om een nieuwe bestemming te vinden voor dit bijzondere orgel. De koper kan het orgel echter geheel in eigen beheer overplaatsen! Indien gewenst kan Van den Heuvel-Orgelbouw u hierbij vrijblijvend adviseren.

### **For sale**

In 2022, the Oosterkerk was temporarily closed as was decided to renovate the building. The organ was packed for this reason. However, due to circumstances, the plans had to be changed early 2023, and the General Church Council of the Protestant Community of Hogeveen decided to no longer use the Oosterkerk and to sell the entire building complex. A "serious and reasonable" offer has recently been made for the building, and it has been decided to sell also the church organ. The actual costs to construct a new pipe organ of this size is more than 500.000 euros. The asking price that the Protestant Community has in mind is only Euro 39.500, and this price will be certainly interesting for a motivated buyer who is looking for a special tracker pipe organ. However it is very important for the Protestant Community that this characteristic organ will be given a good repurposing, preferably in a church building and a church community that will use the instrument frequently. *A serious offer for the organ will certainly be seriously considered.*

It is known Van den Heuvel-Orgelbouw from Dordrecht has a lot of experience in finding a new location for used pipe organs, this is why this builder had been given the exclusive assignment to find a new destination for this special organ. The buyer can transfer the organ entirely under his own management! However, if desired, the Van den Heuvel organ builders can advise without obligation.





### **Verkauf**

Im Jahr 2022 wurde die Oosterkerk wegen einer umfassenden Renovierung des Kirchengebäudes vorübergehend geschlossen. Aus diesem Grund wurde die Orgel in Plastik eingewickelt. Aufgrund der Umstände mussten die Pläne im Jahr 2023 geändert werden und der Allgemeine Kirchenrat der Protestantischen Gemeinde beschloss die Oosterkerk nicht mehr zu nutzen und den gesamten Gebäudekomplex zu verkaufen. Für das Kirchengebäude wurde kürzlich ein seriöses und vernünftiges Angebot gemacht und beschlossen, auch die Kirchenorgel zu verkaufen. Die aktuellen Neubaukosten einer Kirchenorgel dieser Größe betragen derzeit mehr als 500.000 Euro. Der von der protestantischen Gemeinde Hoogeveen im Auge behaltene Preis beträgt lediglich 39.500 Euro, und dieser Preis wird sicherlich für einen motivierten Käufer, der auf der Suche ist nach einer besonderen Orgel, interessant sein. Für die protestantische Gemeinde Hoogeveen ist es jedoch sehr wichtig, dass diese Kirchenorgel einer sinnvollen Nutzung zugeführt wird, vorzugsweise in einem Kirchengebäude und Kirchengemeinde, die die Orgel häufig nutzt. *Ein seriöses Angebot für die Orgel wird deshalb sicherlich ernsthaft in Betracht gezogen!*

Es ist bekannt dass Van den Heuvel-Organbau viel Erfahrung bei der Suche nach einem neuen Standort für Gebrauchtorgeln hat, deshalb hat er den exklusiven Auftrag erhalten einen neuen Bestimmungsort für diese besondere Orgel zu finden. Der Käufer kann diese Orgel jedoch vollständig in eigener Verwaltung übertragen! Auf Wunsch berät Sie Van den Heuvel-Organbau unverbindlich.

### **Verdere inlichtingen / weitere Informationen / further information**

#### **Jan L. van den Heuvel – Orgelbouw bv**

Amstelwijckweg 44  
3316 BB Dordrecht  
T. 078 – 6179540

**International + 31 78 6179540**

**[vdheuvel.orgelbouw@wxs.nl](mailto:vdheuvel.orgelbouw@wxs.nl)  
[www.vandenheuvel-orgelbouw.nl](http://www.vandenheuvel-orgelbouw.nl)**